

УДК 338.48

Мамотенко Д.Ю.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

### **ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ТУРИСТИЧНИЙ РИНОК 2020**

З поширенням коронавірусу туристична індустрія постала перед кризою, яка може виявитися найгіршою в історії. Туризм давав близько десятої частини у рості глобальної економіки. Останніми роками галузь називали навіть її глобальним драйвером. Адже вона розвивалася значно швидше, ніж світова економіка загалом.

Глобальні збитки в сфері туризму боляче вдарять по тим країнам, де він є одним із значних джерел доходів. У Всесвітній туристичній організації ООН (UNWTO) прогнозують, що в цьому році число міжнародних туристів

скоротиться на 20 – 30 % в порівнянні з показниками 2019 року через пандемії коронавірусу [1].

При цьому наголошується, що таке падіння буде коштувати галузі 5 – 7 років розвитку. Очікуване падіння на 20 – 30 % може привести до зниження надходжень від міжнародного туризму (експорту) в розмірі 300 – 450 млрд доларів, що становить майже третину від 1,5 трильйона доларів, отриманих в минулому році.

Але річні збитки можуть збільшуватися, оскільки ситуація постійно змінюється. Наприклад, річні втрати туристичної галузі тільки в США складуть 24 млрд доларів, що в три рази більше втрат країни під час терактів 11 вересня.

Лише за лютий місяць туристична галузь у Європі втратила близько 1 мільярда євро. Що стосується Італії, де туризм складає 13 % ВВП, то країна вже втратила майже 10 млрд доларів, але збитки будуть набагато більше, адже більшість маленьких підприємств не винесуть кризи.

Проте втрати Італії будуть значними не лише через те, що вона стала епіцентром поширення хвороби у Європі, але тому, що туризм є значною часткою економіки країни – близько 13 % [2].

Загалом туристична галузь країни «коштує» близько 250 мільярдів доларів. Нині, за даними державних органів, скасування бронювань у готелях в деяких регіонах доходить до 90 %.

За попередніми розрахунками, втрати Італії від коронавірусу можуть сягнути понад 8 мільярдів доларів. До спалаху коронавірусу Італія посідала перше місце серед європейських країн за кількістю авіамаршрутів до Китаю.

У той же час повідомляється, що в 2009 році від глобальної економічної кризи міжнародні туристичні потоки скоротилися лише на 4 %, тоді як спалах атипової пневмонії в 2003 році призвела до зниження лише на 0,4 %.

Мільйони робочих місць в туристичному секторі знаходяться під загрозою втрати, близько 80 % всіх туристичних підприємств є малими і середніми, і цей сектор відіграє провідну роль у забезпеченні зайнятості та інших можливостей для жінок, молоді та сільських громад.

Однак UNWTO підкреслює історичну стійкість туризму і його здатність створювати робочі місця після кризових ситуацій, а також акцентує увагу на важливості міжнародного співробітництва та забезпечення того, щоб цей сектор став центральною частиною зусиль по відновленню після пандемії.

Після всебічних консультацій з іншими організаціями, що займаються туризмом і подорожами, WTTC пропонує ряд заходів, які необхідно вжити, щоб забезпечити швидке відновлення сектора після того, як ситуація з коронавірусів виявиться під контролем.

Організація має намір навіть запропонувати свою підтримку урядам різних країн, особливо тим, які будуть проводити сильну політику для швидкого відновлення галузі.

Серед заходів по відновленню міжнародного туризму WTTC пропнус:

- спрощення візових режимів і скорочення вартості віз,
- застосування нових технологій для проходження прикордонного контролю,
- полегшення податкового політики (зменшення або скасування податків на мандрівників, таких як аеропортові, портові та готельні збори, що збільшують вартість поїздок),
- введення пільг і стимулів для забезпечення підтримки бізнесу компаній, які найбільше постраждали від вірусу.

Таким чином, Всесвітня туристична організація, членом якої є Україна, закликала уряди країн підтримати малі та середні підприємства в туризмі, оскільки саме вони складають 80 % сектора.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. International tourist arrivals could fall by 20 – 30% in 2020 [Електронний ресурс]. – URL: <https://unwto.org/news/international-tourism-arrivals-could-fall-in-2020>. (дата звернення: 31.03.2020).

2. Коронавірус: скільки втрачає туризм [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-51870285>. (дата звернення: 31.03.2020).